

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики
10 вересня 2025 року

Веде засідання голова Комітету ГЕТМАНЦЕВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Засідання нашого комітету традиційно починаємо з переклички.

Гетманцев є. Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Я приєднуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дубінський. Ковальчук. Палиця. Доручаю Мотовиловцю голосу рахувати. Василевська-Смаглюк. Васильченко.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Доброго дня. Приєднуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Воронько.

ВОРОНЬКО О.Є. Воронько приєднався. Добрий ранок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Володіна. Нема? Герега.

ГЕРЕГА О.В. Доброго дня. Герега присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Горват. Горват. Діденко.

ДІДЕНКО Ю.О. Доброго дня. Діденко доєднується.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Заблоцький.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Добрий день. Вітаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Кінзбурська. Кінзбурська. Колісник. Кулініч.

КУЛІНІЧ О.І. Доброго дня. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Леонов. Леонов. Лукашев. Лукашев. Ляшенко.

ЛЯШЕНКО О.А. Присутня. Добрий ранок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Марусяк.

МАРУСЯК О.Р. Марусяк є. Добрий день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий. Мотовиловець.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Мотовиловець присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ніколаєнко. Ніколаєнко. В Корей, понятно. Петруняк. Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. Доброго ранку. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Рєпіна.

РЄПІНА Е.А. Добрий ранок. Присутня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий. Скорик. Славицька.

СЛАВИЦЬКА А.К. Славицька присутня. Доброго ранку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго. Сова. Наберіть Сову. Ну як без Сови можна починати. Устенко. Южаніна.

ПЕТРУНЯК Є.В. Петруняк присутній, будь ласка, Данило Олександрович.

ЮЖАНІНА Н.П. Южаніна доєднуюсь.

КОВАЛЬЧУК О.В. Ковальчук присутній. Данило Олександрович, доброго дня. Доброго дня, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ковальчук, дякую дуже.

ПЕТРУНЯК Є.В. І Петруняк, Петруняк, будь ласка, відмітьте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І Петруняк. Да, Женя, дякую дуже.

ПЕТРУНЯК Є.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутні. Тобто кворум у нас є, да, можемо починати. Порядок денний розданий народним депутатам.

Будуть зауваження до порядку денного? Дякую. Будемо вважати його затвердженим.

Тому починаємо з проекту Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України (реєстраційний номер 13628), народний депутат Заблоцький – автор цього законопроекту. Тому передаю слово Заблоцькому.

Будь ласка, представте цю прекрасну законодавчу ініціативу. Мар'ян Богданович! Будь ласка, ваш законопроект, Мар'яна Богданович. Вимкніть зображення.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Я дуже перепрошую, колеги. Трохи переключився на інший зв'язок. Я надіюсь, що зараз буде краще.

Пане головуєчий, дякую. Дякую всім, хто зібрався з нагоди даного законопроекту. Насправді це чергова ітерація спроб нарешті подолати тіньовий ринок тютюну. Ми декілька до цього проходили, в тому числі, наприклад, там скасовували схему з Duty Free, але українські умільці все ще вміють знаходити способи, як довести ринок тютюну до більше ніж 10 відсотків. Здається, в останніх звітах Kantar 16 відсотків. І в основному як показує аналіз, і ми це обговорювали на комітеті, і ви, пане головуєчий, представляли дані, воно пов'язано із використанням тютюнової сировини. Наприклад, ми чітко бачили це, ще починаючи декілька років тому, що якщо у великих компаніях рівень тютюнових відходів при використанні тютюнової сировини менше 1 відсотка, то в багатьох ряду виробників українських він становить і 33 відсотки, і більше 50 відсотків.

І у зв'язку з цим значна частина законопроекту – це впровадження системи моніторингу за вирощуванням і використанням цієї тютюнової сировини, щоб вона могла бути добре облікована. Запроваджується система, при якій запроваджується система, подібна трошки на те, що ми маємо зі спиртом, тобто склади, моніторинг і так далі і тому подібне. І також запроваджуються певні коефіцієнти щодо сплати податків. Відповідно запроваджується мінімальне податкове зобов'язання, яке прив'язане до цін на сигарети, що має складати не менше 60 відсотків від ціни сигарет. Це питання давно обговорювалося, різні були думки стосовно нього, але принаймні такий мінімальний рівень, він дозволить заставляти сплачувати виробників окремих сигарет, які все ще знаходять способи, як це не платити.

Але хотів би звернути увагу, власне, на те, на що я більше звертав увагу і що я давно відстоював, це, власне, обов'язковість використання місцевого тютюну, саме використання. Власне, вперше в законопроекті таких ініціатив було декілька до цього в парламенті, але на цей раз, я надіюсь, що вона буде підтримана, запроваджується відсоток використання місцевої тютюнової сировини.

У нас в Україні дуже довга традиція вирощування місцевого тютюну, переважно вона є і ще досі зберігається на Закарпатті, його там дійсно вирощують. І це було би дуже хорошим додатком до місцевої економіки. Навіть по цій статистиці, якщо ми бачимо, якщо кукурудза і зерно воно вимагає десь 0,1 людину на гектар для вирощування, то для тютюну це в основному ручна робота і це вимагає приблизно три людини на гектар, тобто в середньому в 30 разів більше зайнятості при використанні цієї культури.

Власне, я впевнений, що якщо такі норми запровадити, то і тютюнові компанії, які є тут, вони поділяться досвідом, навчать, як правильно вирощувати дійсно цей технологічний тютюн, і з цього можна буде робити дуже багато місцевого виробництва. Мова не тільки про тютюн. Власне, технології по вирощуванню тютюну, вони ідентичні або суміжні по вирощуванню лікарських трав. Фактично використовуються одні і ті самі сушарки, майже один і той самий ручний процес виробництва, і знову ж таки зайнятості на гектари теж дуже висока. Це йде мова, наприклад, про м'яту, лаванду і так далі, і тому подібне.

Тобто я би дуже хотів стимулювати цим законопроектом створення окремої галузі. Я знаю, що це підтримується аграрними асоціаціями, власне, Всеукраїнська аграрна рада, вона надала юридичну допомогу в розробці цього законопроекту, а вже, власне, в процесі подальшого обговорення виникли додаткові ідеї, можливо, в подальшому модифікації цього законопроекту з тим, щоб стимулювати, власне, і вирощування лікарських трав.

Тому я би просив підтримати цей законопроект з урахуванням можливого внесення змін по 116 статті з передбаченням того, що ми можемо вносити подальші змін в Закон такий, як наприклад, "Про державну підтримку сільського господарства України". Я планував би ще додаткові дискусії з аграрним комітетом на дану тему. Дякую дуже. Готовий відповісти на запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Будь ласка, Мінфін, ваша позиція.

САМОНЕНКО Д.А. Доброго дня. Дмитро Самоненко, заступник міністра Мінфіну. Міністерство фінансів, опрацювавши цей законопроект, надало висновок щодо непідтримки. І

можемо пояснити, що також Міністерство фінансів проаналізувало, виходячи з норм законопроекту, формулу, яка повинна бути застосована законопроектом, і Мінфін, якщо коротко, вбачає ризики щодо втрати державного бюджету в рік на рівні 3,5 мільярда гривень. Коефіцієнт 1,1, який запроваджено станом на сьогодні, вважається Міністерством фінансів... не можемо сказати, що він самий адекватний, він потребує також додаткового опрацювання, але вважається він як запобіжник для того, щоб надходження не зменшувалось в загальний бюджет. Це перша історія.

Друга історія, відповідно на яку ми звернули увагу, це стосується щодо питомої ваги тютюнової сировини, про те, що казав народний депутат про 2 відсотки, 3 відсотки, 5 відсотків. Але також Мінфін звернув увагу, що в умовах неврожаю, економічної і військової небезпеки ми можемо встановити критерій, який може бути по об'єктивним причинам не виконаний. І це також може вплинути, зобов'язальна норма, яка може бути не виконана, також може вплинути на надходження до державного бюджету, по наших розрахунках, кожний рік до 250 мільйонів і більше, тому що піднімається кожний рік відсоток, який повинен застосовуватися відповідно до законопроекту. Тому від 200 в 2027-му до 500 в 2029 році.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Це все у вас?

САМОНЕНКО Д.А. Так, все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. А де Світлана Іванівна?

САМОНЕНКО Д.А. Вона у відрядженні в ОЕСР.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Ми побажаємо їй вдалого відрядження.

Дивіться, ми просто з вами не знайомі, пан Дмитро вперше у нас на комітеті, чи не вперше, але я вас не пам'ятаю, вибачте.

САМОНЕНКО Д.А. Я призначений місяць тому, тому, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, місяць тому. О, вітаємо з призначенням. Просто ви не святкували, нас не запрошували, тому ми не помітили цього.

Дивіться, у мене просто питання такі до вас з цього приводу. На мою думку, я не є автором цієї законодавчої ініціативи і навіть не є її там адвокатом, але сутність її, як я зрозумів, полягає в тому, що встановлюється додатковий механізм контролю за вирощуванням тютюнової сировини в Україні – перше. І друга річ, ми зобов'язуємо виробників кінцевого продукту цигарок використовувати певний відсоток цього нашого українського тютюну в своїй продукції. Власне, звідти і підтримка аграріїв, і звідти от ці питання, на які ви звертаєте увагу, що вони обмежують діяльність тютюново-ферментаційних заводів та порушують конкурентні умови функціонування на ринку виробів тютюнових, ускладнюють адміністративні процедури, що вимагає додаткових витрат часу.

САМОНЕНКО Д.А. Данило Олександрович, я можу коротко пояснити. Просто получається...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, давайте я завершу. Просто я не бачу, де тут втрати бюджету. Тобто все це я... з всім цим я погоджуюсь, да, вони дійсно погіршують... вірніше, не погіршують, покращують адміністрування, роблять більш складним для виробників ці процеси. Власне, ми це і хочемо зробити, ми не хочемо їм полегшити життя, ми, навпаки, хочемо щоб вони були зарегульовані максимально, аби тінь зменшувалася. Але де тут втрати бюджету?

САМОНЕНКО Д.А. Я тоді коротко своїми словами поясню. Тобто якщо ми виробників зобов'язуємо враховувати відсоток власного виробництва і вони, наприклад, по об'єктивним безпековим, військовим причинам не можуть його виконати, воно може призвести до втрати ліцензії, а втрата ліцензії, це бачення Мінфіну, може призвести до недоотримання коштів в бюджет. Ось де ми бачимо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас така багатоходівка, ми такими багатоходівками ніколи не... в нашій системі влади не мислимо. Дивіться, а що їм заважає просто 5 відсотків придбати цього тютюну і не втрачати ліцензію? Якщо іти за вашою логікою, то, в принципі, і сплата податків, і це теж загроза для того, щоб вони втратили ліцензію, тому давайте не будемо їх...

САМОНЕНКО Д.А. Давайте я одним словом скажу. Наприклад, неврожай, не виростало, ну от нема товару, а зобов'язання є. Це призведе до скасування ліцензій, тому що не виконуються нормативні зобов'язання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, ну ми з вами можемо там передбачити апокаліпсис, ми, власне, в ньому живемо, тому це не так складно, що взагалі у нас нема тютюну, аби задовольнити їх вимоги. Але на цей випадок ви можете подати відповідну правку. Ну як, нам подати, мені подати відповідну правку, ми можемо цей кейс окремо до другого читання позначити і ризик цей зняти, що от взагалі не вродив тютюн в Україні і саме тому їм нема чого закуповувати, і є відповідний висновок у нас Мінекономіки чи Мінагрополітики, і в цьому випадку цей норматив не діє. Може, там, ну, такий випадок. Але говорити про те, що ми хочемо, щоби у наших сільськогосподарських товаровиробників був ринок збуту у великих міжнародних корпорацій, які є "білими", які сплачують податки, які мають можливість їм надати там гроші і купити їх товар, мені здається, що дійсно тут є державне регулювання і ми тут трошки втручаємося в ринкові відносини, але ми робимо це так само, як і роблять наші шановні партнери у Сполучених Штатах, особливо зараз, європейські наші партнери роблять, захищаючи власного товаровиробника. І наш такий консенсус у Верховній Раді, правда, він не завжди всіма розділяється, але більшістю підтримується. Як правило, це те, що ми власного товаровиробника повинні стимулювати, і тут я втрат бюджету взагалі жодних не бачу. Але так чи інакше вашу позицію почули. Будь ласка, Ковальчук Олександр.

КОВАЛЬЧУК О.В. Дякую, Данило Олександрович. Шановні колеги, я тільки, Данило Олександрович, хочу організаційно запитати. Чи з нами тут є присутні представники Державної податкової служби. І якщо є, то хто?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Повинні бути.

КОВАЛЬЧУК О.В. А хто в нас тут сьогодні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Податкова, хто у нас?

ТРОЦКО А.В. Добрий день. Заступник голови Троцко Андрій та Департамент контролю за підакцизними...

КОВАЛЬЧУК О.В. Доброго дня. Окей. Тоді декілька слів.

По-перше, надзвичайно важлива ініціатива. Я з колегами і з командою своєю потратили достатньо часу для того, щоби вникнути в суть цієї ідеї. Пропрацювали доволі тривалий період з аграріями, з якими поспілкувались на кшталт того, чи зможуть вони вирощувати і в достатній кількості цієї сировини. І я прокоментую те, що було озвучено і Міністерством фінансів, і головою комітету, і автором, з вашого дозволу.

До прикладу, да, Данило Олександрович, ви правильно сказали, інші країни наші партнери дуже чітко захищають власного товаровиробника і тому мають дуже гарні результати в порівнянні з Україною. Україна, до речі, в 70-х роках чи не лідируючу позицію займала по тютюну, в принципі, як і по коноплі технічній. Конопля зараз відроджується, а тютюн, на жаль, вибачте за тавтологію, до сих пір пасе задніх.

До прикладу декілька цифр: Польща на сьогоднішній день вирощує власної сировини близько 40 тисяч тонн тютюну в регіонах, які подібні до наших по погодних умовах. Не можна сказати, що там краще, тепліше, опади інші або земля краща. Це Люблінське воєводство, це тут на кордоні з Україною один з трьох найбільших регіонів, де вирощується тютюн. Так от 40 тисяч тонн, запам'ятаємо цю цифру, і 50 тисяч людей, задіяних в цій галузі, тільки вирощування тютюну, тому що це ручна праця.

В Україні по різних оцінках, і тут я звертаюсь до податкової, ми на днях, до речі, намагалися встановити комунікацію, поспілкуватися з цього приводу, нам не вдалося. Хочу звернути увагу колег і Міністерства фінансів, і представників податкової, нам потрібно налагодити зручну комунікацію і поспілкуватися з того приводу, а що у нас, власне, відбувається з сировиною. Ці і 2 тисячі тонн вирощують чи і 3 тисячі тонн вирощують.

Чому податкова? Тому що податкова чітко контролює видачу ліцензій, мала би контролювати збір врожаю, зберігання, переміщення і так далі – це виключно функція податкової, з допомогою правоохоронних органів, напевно. Але сьогодні просто не робоча

група, а засідання комітету, не хочу це перетворювати на робочу групу і закликаю податкову до більш конструктивного діалогу.

Повертаючись назад до цифр, 40 тисяч тонн і 2 або 3 тисячі тонн в Україні, при тому, що наші аграрії вкрай зацікавлені у вирощуванні цієї культури, оскільки вона є надзвичайно прибутковою з точки зору аграрної галузі і задіює, ще раз, велику кількість сільського населення в ручну працю. Це 12-15 тисяч доларів валу з гектара. Якщо все правильно організувати, то на нашій території в Україні такі урожаї можна отримувати і такі прибутки і доходи можна отримувати. А це, шановне Міністерство фінансів, додаткові надходження до бюджету, яких ми до цього не мали, тому що ця галузь нерозвинена.

Як захищають себе країни на прикладі Польщі і Італії? Польща в свій час, коли продавала заводи "Великій четвірці", обумовили умови, і в тих умовах було чітко прописано, що вся продукція, вирощена в Польщі, купується "четвіркою". Це було давно, зараз ці правила вже або діють, або не діють, але Польща вийшла на лідируючі позиції по експорту тютюну і експорту цигарок, і в них сьогодні це четвертий пункт або четвертий по об'єму розділ в доходах бюджету. Уявіть собі, поляки нам і тут показали як потрібно господарювати. Тому чи може Україна вирощувати 40 тисяч тонн? Я думаю, що може і 40 вирощувати тисяч тонн, і 50 тисяч тонн, враховуючи географію, кліматичні умови нашої країни.

Далі, італійці, в принципі, на рівні закону передбачили те, що вся сировина, вирощена в Італії, споживається або купується "четвіркою", хоча це і дорожче ніж "четвірка", або "білі" виробники, найбільші виробники в світі купують в інших країнах, в третьому світі, не знаю, в країнах, де використовується ручна праця, не дозволено чи дозволено, пестициди, гербіциди, які не дозволені в Європі, і так далі. Тобто там ціна краща, в інших країнах, але італійці і поляки захищають свої інтереси, що і нам потрібно зробити.

Я би був більш радикальний з точки зору відсотків, які зобов'язують місцевого виробника викуповувати українську сировину і взагалі довів би її до 50 відсотків або до всієї кількості сировини, вирощеної в Україні. Наша аграрна галузь розвивається динамічно, це можна поспостерігати по різних культурах, в тому числі по коноплях, які починались з 100 гектарів, а сьогодні заявлено вже є 5 тисяч гектарів. І це буквально за пару років після того, як ми впровадили відповідні закони. Якщо нам вдасться захистити інтереси українського товаровиробника, я впевнений, що за 5-10 років Україна може зайняти лідируючі позиції в цій частині світу, в Європі по вирощенню і переробці тютюну. Відповідно наші підприємства, ті, що розташовані в Україні, зможуть випускати більше продукції і її також експортувати.

І щодо тіньового ринку. Ми з вами за період нашої каденції та і до нас бачили багато спроб боротись з тінню, а тіннь, Мар'ян говорить, що це 16 відсотків, по інших оцінках це до 20 відсотків. Уявіть собі, 25-30 мільярдів гривень податкова недоотримує у вигляді податків, 25-30 мільярдів гривень щороку. І вся ця тіннь починається з "чорної" сировини, сировина, яка вирощується в чорну. Не було би сировини, не було би тині, все дуже просто.

І тому я підтримую слова Данила Олександровича про те, що процес вирощення, ліцензування і контролю, основне – контролю при декларації про збір врожаю, бо хтось може показати 100 кілограмів з гектара, а хтось може показати 2 тонни, а хтось може показати 3 тонни. Як відбувається контроль наразі не зрозуміло і це тільки тому, що ми не можемо комунікацію поки що налагодити з податковою, але, сподіваюсь, після цього комітету вона все ж таки побудується, ця комунікація. І от як відбувається контроль, і як його поглибшати, як зробити це на прикладі Польщі? А як там зроблено, ми вже, в принципі, подивились, розібрались і розуміємо, да, що відбувається в Польщі під час ліцензування, збору декларацій і про врожайність, як насіння, коли купується, веде себе на наших полях, і скільки має бути врожайність, і ці коефіцієнти також мають бути.

І все це я веду до того, що цей законопроект, звичайно, потрібно буде змінювати, доопрацьовувати до другого читання, він стане ширшим, більшим. Я прошу Міністерство фінансів ще раз ретельно і уважно подивитись на норми цього законопроекту і подивитись на досвід сусідньої з нами Польщі для прикладу, для того, щоб закласти не збитки або не зменшення надходжень до бюджету, а саме збільшення надходжень до бюджету протягом 2, 3,

5 або 10 років, якщо ми досягнемо тих результатів, які є сьогодні у поляків. Чому у нас так не може вийти, я не розумію.

І ще раз, оцей відсоток української сировини не 2, 3, 5 відсотків, а 10, 25 і 50. Тому що сорти, які вирощуються в Польщі, Вірджинія і Берлі, так само можуть вирощуватись і в Україні. Це не заборонені сорти в Україні. Як їх культивувати і зберігати, ну, наші аграрії, я впевнений, розберуться. Не те, що впевнений, це після консультацій з аграріями. Вони тільки говорять про одне: якщо будуть встановлені прозорі і зрозумілі, хоч і жорсткі правила, для того, щоб на "чорному", на "сірому", на "темному" ринку не з'являлась сировина, з якою неможливо конкурувати, тоді ми будемо працювати, тоді ми будемо інвестувати. А для цього нам ці правила з вами потрібно створити. У мене все. В цілому підтримую ініціативу і готовий долучитись до доопрацювання відповідними правками до другого читання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую. Будь ласка, Державна податкова служба, зверніть увагу на зауваження щодо співпраці до розробки тих чи інших...

ТРОЦКО А.В. Ми готові до співпраці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підключіться до роботи над і цією, і іншими законодавчими ініціативами, щодо яких звертаються депутати. Не змушуйте нас вдаватися до репресивних заходів щодо вас.

ТРОЦКО А.В. Добре. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Железняк, будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Колеги, не можу іронічно не прокоментувати, що ми вже допомогли національному виробнику, судячи по "соєвим" правкам, незупиненому експорту, тому давайте трохи збавимо темпи допомоги.

В цілому ініціатива логічна. історія з тим, що нелегальна сировина іде потім... або легальна навіть сировина на нелегальний тютюн, повністю підтверджую, ми зараз досліджуємо історію, де компанія з нульовою кількістю працівників так круто закупляє цю сировину, а потім кудись вона зникає.

У мене декілька технічних питань. Перше. А ми розуміємо, який зараз відсоток цією великою четвіркою компаній, які іноземні тютюнові, по споживанню вітчизняної сировини? І якщо він нижче, ніж 5 відсотків, а чому? Ну, тобто вона ж дешевше, якість, я переконаний, що плюс-мінус, напевно, непогана або, якщо б це було вигідно, ну, ми ж як би з іншими культурами не маємо таку проблему. Чому... ну, коротше, скільки вони зараз споживають, саме великі компанії? І друге. Якщо не споживають, то яка причина? Я переконаний, що вона не в тому, що вони не хочуть ...*(Не чути)* очевидно ...*(Не чути)* там, напевно, вона є.

Друге, знову ж таки, технічне питання, це а яка їх позиція? Ну, типу, умовно, ще там... мене мало цікавить позиція львівської табачки чи тих, хто наліво це закуповує, а великого цього бізнесу – вони підтримують, не підтримують, там мають зауваження. Тобто у нас є якась їх інша сторона з точки зору бізнесу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні. Ярослав Іванович, вони не підтримують, у них є свої налагоджені бізнес-процеси щодо імпорту цієї сировини з-за кордону. І їм вигідніше придбавати це в межах своїх корпорацій великих вітчизняних... міжнародних, вибачте.

КОВАЛЬЧУК О.В. Можна, я прокоментую, Данило Олександрович, бо це важливе питання дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В. Якщо можна. Да, Ярослав Іванович, наскільки нам відомо...

ЮЖАНІНА Н.П. Скажіть, а чого не було робочої групи, щоб ми це все обговорили? Ну, от зараз Олександр намагається пояснити, в мене зовсім протилежна думка, а робочої групи не було.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна, дали в штангу. Обговорення ...*(Не чути)*

КОВАЛЬЧУК О.В. Якщо можна, да, наскільки нам відомо, "четвірка" не закуповує українську сировину. І першою причиною бачить в цьому або поясню це якістю. Я не знаю, чи є представники "четвірки" тут, може, вони пояснять. Ну з того, що мені відомо і коли ми спілкувались на цю тему, то якість.

А звичайно, підтекст цієї історії в тому, що великі корпорації закупають у великих об'ємах, готують суміші на своїх підприємствах десь за кордоном, не в Україні. Ця суміш готова приходить, наприклад, в Україну, або тут добавляються ще в рецепти різні тютюни з різних куточків світу, і тоді з'являється вже те, що потрапляє в цигарки. Добавляти сюди ще одного виробника тютюну сировини, який до цього не продавав, це процес складний, неповороткий, не так швидко приймаються рішення. І простіше працювати в налагодженій системі, яка вже існує на сьогоднішній день, купуючи сировину в Китаї, в Індії, в Лаосах, Пакистанах, Бангладешах і так далі, і так далі, от в цих країнах. Найбільші постачальники сировини – це ці країни. І тому, коли поляки, італійці захищали свої інтереси, вони добре знали, з чим вони стикнуться, коли говорили про умови використання місцевої сировини, але вони цього досягти і цього добились.

Чи буде краще, Ярослав Іванович, ціна українська, аніж в Китаї чи та в Індії, важко сказати, бо праця, я думаю, що в Україні вже дорожче і більше платять українцям, ніж платять там у тих країнах того світу. І вона велику різницю має: має там і 20, і 25 відсотків різницю з того, що ми досліджували, різницю між, наприклад, польською сировиною й індійською, або китайською. Тобто є така проблема, і тут потрібно захищати свого виробника.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Колеги, я невеликий експерт в аграрній тематиці, я можу нагадати одну історію. Вона трохи інша, але близька до цього прикладу. Ще раз, Сергій, у мене нема відповіді, як цей ризик захеджувати... ще раз, розуміння логіки і, напевно, навіть благих намірів авторів ініціативи. До 2013 чи 14-го року, – можливо, це навіть парламент сьомого скликання вже вкінці скасував, – був такий збір, він був як окремий податок, називався на розвиток хмелярства чи щось таке, коротше...

_____. (Не чути), да, був такий.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Да, пам'ятаєте, да? І я ж починав свою кар'єру колись в півній галузі. Ідея, яка була закладена колись законотворцем, це те, щоб всі, хто споживають там пиво, якийсь відсоток платять на те, щоб розвивалось наше хмелярство, і, умовно, там три іноземні компанії, одна українська компанія пивна вони закуповували хміль, тому що хміль у нас росте непогано і все таке. Коротше, в результаті перетворилось це прямо в дуже погану історію з кримінальними справами. І, по-моєму, або Ніна Петрівна і їх скликання восьме чи навіть сьоме це все скасувало, і не сильно воно на хмелярство і вплинуло.

Я, от чесно говорячи, при ще раз розумінні, благого наміру і все-таке, мені здається, що є, умовно, ризик і тут такий. Якщо у нас є компанія або ЕВА, (нерозбірливо), хтось із великих, можна їх заслухати, щоб вони представили позицію. Мені справді цікаво, чому не закуповувати. Я переконаний, що по грошам, очевидно, це ж і логічно, і дешевше, ну, коротше, вони ж папір закупають чи іншу сировину, точно вони закупають її у великих об'ємах. А чого український тютюн не закупають, тютюнову сировину? Мені здається, там питання більш складне, ніж просто не хочуть.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович, безперечно, питання більш складне. Розумієте, коли в тебе є повний цикл виробництва, а в цей цикл включають інородне тіло, то ти не задоволений, бо ти ділишся своєю доданою вартістю. Напевно, тут і схожі є мотиви цієї конструкції, бо насправді ви зараз даєте ваше розуміння з точки зору, умовно кажучи, Філіп Морріс Україна. А Філіп Морріс мислить з точки зору Філіп Морріс світ. І з огляду на це в нього все добре, ланцюги побудовані, додана вартість розподілена, і втручання оцих от місцевих виробників для нього містить і ризики, з чим я також погоджуюся, але і втрату доданої вартості, що також правда. Тому питання, я думаю, що в цьому.

КОВАЛЬЧУК О.В. Пане голово, якщо дозволите. Якщо дозволите відрефлексувати, давайте все-таки, в законопроекті поставлені настільки мінімальні цифри цього місцевого тютюну, наскільки можливо. У 2027 році пропонується, щоб лише 2 відсотки місцевого тютюну використовувалося і обов'язково, і до 2029 року 5 відсотків. Тобто пропонується, що у 2029 році там у пачці сигарет, умовно, з 20 штук одна була з українського тютюну. Ну, при всі повазі до Мінфіну і так далі, вибрані такі цифри, які точно 100 відсотків можна виконати, і ніяких ризиків вони не несуть.

Мені, чесно кажучи, навіть важко відрефлексувати там на збитки 3,5 мільярда гривень, я думаю, що нова посада, давайте якось познайомимось і відпрацюємо методику, як це рахується, бо трошки важко зрозуміти, як можна нарахувати на 20 мільярдах недоотримань в основному по схемах саме використання якоїсь лівої тютюнової сировини нарахувати збитки.

Немає жодних проблем цей тютюн виростити, основна проблема, і ви праві, пане головуєчий, вона чисто бюрократична і політична. У світі перевиробництво тютюну. Всі компанії мають переважно якісь політичні зобов'язання по викуповуванню місцевого тютюну, як правильно розказували, або в США, або в Польщі, або в Італії, є його надлишок і якогось бажання юридичного включати цей процес, щоб він був ще і місцевий, в них немає і немає мотивації. Просто по міжнародній практиці це відбувалося виключно тоді, коли законодавець зобов'язував. От і все.

І ще раз зауважу, що цифри насправді цього місцевого тютюну станом на зараз вони символічні. Я надіюсь, що вони згодом будуть і 50 відсотків, і більше, ми повернемося до того, щоб збільшити, власне, його частку. Але, чесно, зараз законопроект більше про те, щоб вони просто фізично почали це робити. А фізично вони дійсно можуть. До речі, те, що є перевиробництво, якщо будемо вникати в ці деталі, воно призвело до того, що на балансах цих компаній є дуже велика кількість, наприклад, сушарок, які вони можуть просто задонатити і подарувати українським фермерам, налагодити це виробництво з тим, щоб вони могли приступити до цього виробництва.

І останнє. Відповідаючи на питання Ніни Петрівни, ви праві, я теж люблю робочі групи. Але до мого законопроекту не був поданий альтернативний, відповідно не було варіанту ні "д" законопроекту, ніякого іншого. Тому буду радий робочій групі вже до другого читання, якщо до цього дійде.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ніна Петрівна, будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Я не думала, що голова комітету так серйозно віднесеться до цього проекту закону і прямо винесе його на розгляд комітету без робочої групи. Тому що проект закону складається взагалі із трьох незалежних блоків. Перший блок – це щодо використання сировини місцевого виробництва, тобто нашої української сировини. Це має бути, як і в минулому скликанні був, окремий проект закону, який досить широко обговорювався, і з однієї сторони були тютюнові компанії, і ми маємо їх почути, тому що я не пам'ятаю, наскільки складний процес вони пояснювали щодо якості нашої сировини і можливості її використання. І ви, пане Мар'ян, були проти цього проекту закону в минулому скликанні, я пам'ятаю це. Тому без виробників, які нам би надали точну зараз інформацію щодо якості нашої сировини і проблем, які у них виникають, ну точно не можна рухатися далі. А потім подумати, можливо, зараз є якісь технології, які покращили цю можливість доопрацювання з цією сировиною, і послухати їх обов'язково щодо використання цієї вітчизняної сировини. Бо насправді в тому минулому скликанні до нас зверталися навіть аграрії Вінницької області, де також дуже добре росте табак. Тому це питання насправді потрібно було би рухати, але, якщо ми вирішили його оновити, то треба з усіх сторін зараз почути інформацію і потім рухатися далі.

Друге питання це щодо коефіцієнту. І третє питання щодо відслідковування руху сировини. Ви сказали, що тінь – це саме використання сировини. Вибачте, будь ласка, а як цей процес вплине на тих, я не маю таких даних, як ви завжди маєте, а потім ще мені дорікаєте тим, що я когось захищаю. У вас є нібито дані по всіх компаніях, хто закуповує сировину, а потім вона десь пропала. Так а по даній системі вона не буде рухатися і те ж саме, той самий результат щодо таких компаній, які закуповують сировину, виробляють з неї продукцію, яка уходить на нелегальний ринок і так далі. Що тут зміниться, скажіть, будь ласка? Оцей процес відслідковування, він знову буде стосуватися тільки "білих" і "прозорих" компаній, він ніяк не зловить тінь. Ну навіщо ми самі себе обманюємо. Тому немає ніякої логіки.

Тим більше, що всі ті, підтримую пана Ярослава Железняка, що та підтримка нашого українського виробника, яка вже працює, зараз про кешбек, власне, треба було би проговорити. 400 тисяч видів товарів підтримується через кешбек, 4 мільярди виплачено грошей, а порівняно з минулим першим півріччям ввезення імпорتنих товарів більше на 10 відсотків майже по всіх

групах, а десь і на 20 відсотків більше. То як ми вплинули на підтримку вітчизняного виробника? Ніяк. Так щодо цього зупиненого експорту сої і ріпаку.

А щодо експортного забезпечення по виробниках зернових, скажіть, будь ласка, знову ж обходять цю систему. Я читаю в цих телеграм-каналах, які ведуть самі податківці, про те, хто і як уникає системи експортного забезпечення, як сировина продається, "чорна" сировина на ринку і все нормально улітає в когось.

Тому я не уявляю, що зараз можна городити. Давайте відпрацьовуємо те, що в нас працює. І якщо справді є можливість і бажання підтримки вітчизняного вирощування, давайте зберемо навколо цього проекту окрему робочу групу, зареєструємо його окремо. Якщо Ковальчук займався цим і має там купу бажань, підтверджень, розрахунків з усіх сторін, то давайте тоді реєструвати цей окремий проект і рухати його, а не три складові. Я розумію Мінфін, який намагається бути коректним і не відповідає на всі питання, але тут, очевидно, втрати є, пане Мар'яне, ну є втрати, а ви говорите, що їх немає. Не можна так поступати.

Тому я не буду підтримувати цей проект закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Отже, обговорили це питання прекрасне. Давайте переходити до прийняття рішення.

Зі свого боку переконаний в тому, що ми маємо цю дискусію розпочати, маємо це питання підняти на рівень реального. Ніна Петрівна сказала, дійсно, що... правильні речі, що очікувала, що ми серйозно віднесемося до цієї законодавчої ініціативи, але є аграрії, які підтримують цю ініціативу, і це наші аграрії, які створюють наш ВВП, і відмовити їм в цьому, мені здається, абсолютно недоречно і неправильно, і ми не можемо собі такого дозволити. Тому питання точно повинно прийматися виважено, питання точно повинно прийматися з урахуванням думки ринку, маю на увазі тютюнового, а не тільки аграрного. І це дасть нам можливість до другого читання це доопрацювати. Абсолютно погоджуюся з вашою оцінкою кешбеку.

Щодо питання по сої, ріпаку. Очікуємо від Міністерства економіки відповідні регуляції. Вчора відправив на Свириденко лист від комітету щодо цього, бо ми в процесі обговорення отримали запевнення в тому, що текст правки, він є абсолютно прийнятним, і воно буде працювати. Тому очікуємо рішень від Кабінету Міністрів.

А щодо цього рішення, переконаний в тому, що якраз тут втрат бюджету у нас немає. Це не якась бюджетна програма, яка ні на що витратить гроші, а це якраз квота, яка дасть можливість нашим виробникам сільськогосподарським розвиватися.

Отже, з урахуванням вищезазначеного ставлю на голосування висновок Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики до проекту Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України (реєстраційний номер 13628).

Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України (реєстраційний номер 13628), поданий народним депутатом Заблоцьким, включити до порядку денної чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

За наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України, поданий народним депутатом Заблоцьким, з дорученням комітету підготувати його до другого читання з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, з необхідним техніко-юридичним доопрацюванням, а також доопрацюванням та усуненням суперечностей відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні. Доповідачем призначити Заблоцького.

Прошу голосувати. Гетманцев – за.

Железняк. Железняк. Дубінський. Ковальчук.

КОВАЛЬЧУК О.В. За, підтримую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Палиця. Василевська-Смаглюк.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Утрималась.

ГОЛОВУЮЧА. Васильченко.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Утрималась.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Воронько.
 ВОРОНЬКО О.Є. Воронько – утримався.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Володіна.Герега.
 ГЕРЕГА О.В. Я не почув, як голова проголосував.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Голова – за. Голова – за.
 ГЕРЕГА О.В. Герега теж – за.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дякую за довіру, Олександр Володимирович.Горват.
 ГОРВАТ Р.І. Горват – за.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Діденко.
 ДІДЕНКО Ю.О. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Заблоцький.
 ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Кінзбурська.
 КІНЗБУРСЬКА В.О. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Колісник.Кулініч.
 КУЛІНІЧ О.І. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Леонов.
 ЛЕОНОВ О.О. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Лукашев.
 ЛУКАШЕВ О.А. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Ляшенко.
 ЛЯШЕНКО А.О. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Марусяк.
 МАРУСЯК О.Р. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Мотовиловець.
 МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Ніколаєнко.
 НІКОЛАЄНКО А.І. Утримався.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Петруняк. Петруняк.Приходько.
 ПРИХОДЬКО Б.В. Приходько – за.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Репіна.
 РЄПІНА Е.А. Репіна – за.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Скорик.Славицька.
 СКОРИК М.Л. Доброго дня. Скорик – утримався.
 СЛАВИЦЬКА А.К. Славицька – за.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Сова.
 СОВА О.Г. Сова – за.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Устенко.
 УСТЕНКО О.О. За.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.Южаніна.
 ЮЖАНІНА Н.П. Утрималась Южаніна.
 ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
 Скільки? 18 – за. А скільки утримались? 6 – утримались. Рішення прийнято.
 Дякую. Будь ласка, далі готуйтеся до розгляду цього законопроекту.
 ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Всім дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друге питання порядку денного – це звіт та рішення Рахункової палати України про результати проведення аудиту діяльності (ефективності) на тему: "Гральний бізнес: очікування та реальність".

Вчора ми провели Тимчасову слідчу комісію з питань економічної безпеки, якраз її темою була схожа тема, це сплата податків гральною індустрією і відповідно те, що з цим пов'язано, в тому числі і діяльність КРАІЛ, діяльність ПлейСіті, для Мінцифри, все те, що,

власне, створили таку вакханалію на ринку, де цифри надходжень, декларування податків, вони, на жаль, породжують неабиякі сумніви.

Знаєте, да, що були прийняті відповідні зміни до законодавства, ми зобов'язані з вами розглядати звіт Рахункової палати України з питань, віднесення до нашого відання. Тому я хотів би дати до 10 хвилин на доповідь від Рахункової палати. Є? Піщанська є?

ПІЩАНСЬКА О.С. Так, є. Доброго дня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня. Будь ласка. А потім обговоримо звіт. Будь ласка.

ПІЩАНСЬКА О.С. Добре. Дякую.

Шановні депутати, у нас є презентація підготовлена, тому я прошу надати дозвіл для підключення презентації. Доброго дня, шановний пане Данило Гетманцев, шановні народні депутати, запрошені на засідання! На засіданні Рахункової палати від 22.07.2025 року розглянуто результати аудиту діяльності на тему: "Гральний бізнес: очікування та реальність".

За результатами аудиту, що ми можемо засвідчити? Дегалізація грального бізнесу в Україні стала важливим етапом детінізації економіки та забезпечення додаткових надходжень до державного бюджету. Ухвалений у 2020 році Закон України "Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор" стимулював зростання цього ринку. До 2024 року ліцензії на впровадження діяльності з організації та проведення азартних ігор отримали 88 суб'єктів. Їхні доходи зросли з 3 до 140 мільярдів гривень за рік, а обсяги сплачених податків з 200 мільйонів до 17 мільярдів гривень на рік. Водночас через брак контролю за ринком очікування від легалізації грального бізнесу справдилося лише частково, а низка системних проблем і досі залишається невирішеною. Так, Комісією з регулювання азартних ігор та лотерей (КРАІЛ) не було забезпечено ефективного державного нагляду за ринком азартних ігор та належного державного регулювання в цій сфері, захисту громадян від ризиків, зумовлених гральною залежністю.

Державну систему онлайн-моніторингу, яка мала б забезпечити в режимі реального часу за кожною фінансовою операцією прийняття, повернення ставки, виплату виграшу, дохід організатора азартних ігор тощо, досі не запроваджено і не розроблено. Процедурні прогалини обумовлені слабкою управлінською спроможністю КРАІЛ та зовнішні обставини, мораторій на проведення перевірок призвели до фактичної втрати нагляду за дотриманням законодавства на ринку азартних ігор. В 2023 році КРАІЛ за несплату анулювала понад три тисячі ліцензій у сфері азартних ігор. При цьому лише з набранням чинності з 1 квітня 2025 року змін, внесених до законодавства в сфері азартних ігор, з'явилися правові механізми стягнення несплачених сум плати за ліцензії. Затримка в законодавчому унормуванні цієї проблеми в 2023 році спричинило, за розрахунками Рахункової палати, недоотримання бюджетом порядку 1,3 мільярда гривень. Ринок державних лотерей понад 10 років працював без затверджених ліцензійних умов. Це означає, що діяльність операторів фактично відбувалася поза державним регулюванням. Впродовж цього часу оператори державних лотерей працювали за ліцензіями, термін яких минув ще у I кварталі 2014 року. Через неоновлення ліцензій бюджетом лише у 2021-2024 роках, за нашими розрахунками, недоотримано 221 мільйон гривень оплати за них.

Також аудит засвідчив, що Державна податкова служба не забезпечила належного адміністрування податків, задекларованих суб'єктами грального бізнесу. Виявлено суттєві розбіжності у податковій звітності, які можуть свідчити про маніпуляції фінансовими показниками. Так у 2023-2024 роках суми виграшів, відображені у деклараціях з податку на прибуток, перевищували дані у форматах 4ДФ із ПДФО у 6,7 та 3 рази відповідно. Контрольно-перевірочні заходи виявилися неефективними, до нарахованих сум було узгоджено лише 1,8 відсотка, фактично сплачено 0,9 відсотка, а 94 відсотки рішень ДПІС про нарахування скасоване судами. Додатково застосування спрощеної системи оподаткування, а саме 2 відсотки для суб'єктів грального бізнесу та оператора лотерей, у квітні 22 липня 23-го років спричинило недонадходження до бюджету майже 2 мільярдів гривень.

Відсутність ефективного механізму блокування нелегальних сайтів, незастосування санкцій та неконтрольована реклама азартних ігор створили умови для розвитку тіньового сектору, бюджетних втрат та загострення соціальних ризиків. Відсутність у КРАІЛ

повноважень самостійно блокувати сайти з незаконними азартними іграми суттєво обмежили ефективність боротьби з тіньовим сектором. У результаті виконано лише 29 відсотків вимог КРАІЛ щодо обмеження доступу до таких ресурсів. Також за порушення чинного законодавства про рекламу на КРАІЛ наклала 36 мільйонів фінансових санкцій, з яких було сплачено лише 7 мільйонів гривень. Водночас з серпня 24-го року такі фінансові санкції взагалі не застосовувались. Зауважу, що анулювання ліцензій трьом організаторам азартних ігор, а саме: ТОВ "Паріматч", ТОВ "Покерматч.ЮА", ТОВ "Поінтлото", КРАІЛ здійснила лише через 5 місяців після рішення РНБО про застосування до цих компаній санкцій. Причини затримки: знов-таки відсутність кворуму у комісії.

В Україні відсутні достовірні дані про масштаби ігрової залежності на сьогоднішній день, що робить державну політику у цій сфері малоефективною. Хоча у 21-24-х роках кількість громадян, які офіційно зареєстрували виграші від азартних ігор, зросла понад 40 разів, від 16 до ...*(Не чути)* тисяч. Але загальна кількість гравців на сьогоднішній день невідома. Без системного збору інформації та соціальних досліджень держава не може сформувати ефективну профілактику, а це підвищує соціальні ризики та ускладнює захист громадян від негативного впливу азартних ігор. З метою вдосконалення державного регулювання сфери азартних ігор та лотерейної сфери, враховуючи зміни, внесені до Закону України "Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор", Рахункова палата серед іншого надала наступні рекомендації: затвердити ліцензійні умови на провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей, що забезпечить державне регулювання лотерейної сфери та надходження до бюджету; створити та впровадити Державну систему онлайн-моніторингу та електронних реєстрів організаторів азартних ігор; скасувати мораторій на проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері організації та проведення азартних ігор та в лотерейній сфері; провести комплексне соціологічне дослідження та розробити стратегію попередження та мінімізацію впливу азартних ігор на суспільство. В цілому ми надали 16 рекомендацій. З них для Мінцифри було 7 рекомендацій, ДПС – 4, Агентство ПлейСіті – 5. Станом на сьогодні виконано дві рекомендації. Постановою Кабінету Міністрів України за номером 1046 затверджено порядки ведення реєстрів у сфері організації та проведення азартних ігор. Наказом Агентства ПлейСіті затверджено план заходів зі створення та впровадження Державної системи онлайн-моніторингу та електронних реєстрів організаторів азартних ігор. Інші рекомендації, там визначені терміни їх виконання. І Рахункова палата контролює виконання цих рекомендацій і пропонує дослухатися і виконати їх в повному обсязі.

Дякую всім за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Дивіться, у мене уточнення. Отам ви в рекомендаціях, мені, до речі, теж не зовсім зрозуміло, в рекомендаціях у нас, в законі, не в рекомендаціях, а в законі, в законі стоїть чіткий строк для впровадження системи ДСОМ 30 вересня, 30 вересня цього року. Ви навіть собі не уявляєте, скільки здоров'я, часу і сил ми тратили на цей ДСОМ, який умисно блокується ПлейСіті, Мінцифрою і КРАІЛ чотири роки поспіль. Так от, 30 вересня стоїть строк. А ви ставите 01.01.2026 року. Звідки у вас такі повноваження переносити строк, встановлений законом, в мене перше питання.

А друге питання, що ви плануєте 01.01 отримати? Бо за тими документами, які ми отримали від Мінцифри, вони планують до 01.01 зробити лише першу чергу цієї злочасної ДСОМ. А ви що плануєте отримати 01.01 від них?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Пане голово, я вибачаюся, що вліз у вашу розмову. Я просто не пам'ятаю, ви вчора пішли чи ні з цієї частини ТСК. Вони ж сказали, що через рік тільки запрацює. Це зафіксовано. Вчора була відповідь Мінцифри і ПлейСіті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, це в продовження, це в продовження. Просто Рахункова палата, мені, по-перше, незрозуміло, звідки вона взяла цю дату 01.01.2026 року, така от, якесь таке самоуправство, а з іншого боку, якось я, аби ми не сприйняли це як певний компроміс, що Рахункова палата погоджується на те, що там буде якась уявна перша черга цього програмного забезпечення, то я хочу, щоб хоча б навіть 01.01, але все ж таки Рахункова палата очікувала

повне, в повному функціоналі функціонування цієї ДСОМ, а не якусь уявну міфічну частинку, пост в фейсбуці про те, що щось там запущено. Да, будь ласка, пані Ольго.

ПІЩАНСЬКА О.С. Добре. Дякую вам за те, що ви звертаєте увагу на цей напрям, і в нас в звіті визначено це як одну з найголовніших проблем, чому не працює системно ринок грального бізнесу. І, мабуть, ми маємо і зазначити і в звіті у нас зазначено, що ця система мала вже працювати. Це не те, що зараз Мінцифри не запровадило цю систему, вона мала запрацювати точно не 30 вересня, а набагато раніше. Коли цим опікувалася КРАІЛ, яка, на жаль, на сьогоднішній день вже ліквідована і, як ми пам'ятаємо, всі ці функції передані в квітні цього року Мінцифри. І якраз повне невиконання норми закону зазначено у нас в звіті по цьому напрямку. Чому стоїть... Також ми жодним чином не втручаємося в норму закону. Ми як Рахункова палата в процесі обговорення дивимося реально виконання. Тому ми не втручаємося в норму закону визначеною, а засвідчуємо в процесі звіту, що це не виконано на сьогоднішній день.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, ви просто строк визначили новий. Ви новий строк визначили.

ПІЩАНСЬКА О.С. Не визначили новий строк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас, дивіться, в рекомендаціях ваших: забезпечити впровадження державної системи онлайн-моніторингу до 01.01.2026 року, 6.3 пункт.

ПІЩАНСЬКА О.С. Але це не є нормами закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, що це не є нормами закону, просто...

ПІЩАНСЬКА О.С. Тому ми не можемо говорити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звідки ви взяли цей строк? Я це розумію, що це не норма закону.

ПІЩАНСЬКА О.С. Ми взяли цей строк з реального виконання, тому що 30 вересня, ми з вами сьогодні вже знаходимося майже в 30 вересні. На сьогоднішній день ця норма закону не виконана.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Але уточнення таке, що ви маєте на увазі все ж таки повну здачу.

ПІЩАНСЬКА О.С. Повний, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не перший етап. Дякую. Це ми зафіксуємо обов'язково, що...

ПІЩАНСЬКА О.С. В звіті у нас зазначено, що це має бути повний, і в рекомендаціях.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо. Переходимо до обговорення. Будь ласка, Мотовиловець.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Вітаю. У мене одне питання. А можна дізнатися, скільки ліцензій видала КРАІЛ з початку її роботи, скільки ліцензій на будь-які від грального бізнесу видав новий орган?

НОВІКОВ Г.О. Всім доброго дня. Геннадій Новіков, голова ПлейСіті. ПлейСіті ще не видавало жодної ліцензії, тому що ліцумови були прийняті тільки минулого понеділка і вони ще не опубліковані.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. А скільки часу пройшло з вашої організації ПлейСіті?

НОВІКОВ Г.О. З початку виконання функцій це було в травні, 30 травня, три місяці.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. А з того моменту як закрили КРАІЛ, скільки часу пройшло?

НОВІКОВ Г.О. КРАІЛ закрили, прийняли рішення про ліквідацію 1 квітня, п'ять місяців.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Ми можемо орієнтуватися, що нові ліцензії з'являться?

НОВІКОВ Г.О. Я думаю, що Секретаріат Кабміну доопрацює ліцензійні умови, тому що вони прийняті з доопрацюванням, протягом тижня, і, в принципі, ми після цього готові видавати ліцензії.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. А ліцензія на що, це буде онлайн, земля, казино чи на що ви видаєте?

НОВІКОВ Г.О. Це всі ліцензійні умови, крім лотереї, по всіх видах діяльності азартних.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Дякую.

ПІЩАНСЬКА О.С. Стосовно КРАІЛ, пане Андрію, додам, видано 7 тисяч 200 ліцензій, згідно наших даних.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Так, дякую.

Хотів спитати ще в пана Геннадія. Скажіть, будь ласка, а вам пропозиції по безоплатній передачі онлайн-моніторингу були, поступали чи ні?

НОВІКОВ Г.О. До ПлейСіті ні.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Жодної?

НОВІКОВ Г.О. Жодної.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. А до КРАІЛ?

НОВІКОВ Г.О. Були якісь розмови, але тієї системи ніхто не бачив.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Данило Олександрович, а пам'ятаєте, ми дивилися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да-да, Андрій Вікторович. Я хотів просто зазначити, що ми якось отак сприймаємо ПлейСіті як новий орган, да, і нас умисно пан Новіков і Михайло Федоров, вони нас в цю парадигму заводять. Тобто був якийсь злий КРАІЛ, а вийшов тут ПлейСіті, білий пухнастий, і це вже нова реальність, і давайте ми почнемо з чистого аркуша.

Пан Новіков, не вийде чистого аркуша. Я вам поясню, чому. Тому що у вас з 39 співробітників КРАІЛ 36 перейшли до ПлейСіті, вашого органу. А ви особисто займали ключову роль в КРАІЛ. Ключову роль в КРАІЛ займали і вели перемовини з комітетом щодо текстів законопроектів, які ми в комітеті приймали. І разом з паном Борняковим, який був щасливо замінений на прекрасну дівчину Денікєєву, вибачте за сексизм, прекрасного співробітника, заступника міністра прекрасного Денікєєву, аби ми не згадували про його темне минуле. Так от разом з Борняковим ви нам на комітеті заявляли 01.02.24-го року, що вам треба на впровадження ДСОМ пів року, 21.10.24 року, що вам потрібно для впровадження ДСОМ пів року, пів року. Вам дали дев'ять місяців в законі. Дев'ять місяців. І не якомусь хлопчику зі студентської лави, якого взяли на роботу раптово і зненацька через конкурс, а людині, яка була повністю в матеріалі, повністю в процесах цих усіх, розуміла, що треба робити, як треба робити і коли треба оголошувати тендер. А тендер ви оголосили 2 вересня, тільки тендер оголосили, а програму намагаєтесь запустити лише в 26-му році у вересні. А за цей час, от за цей час держава втратить 20 мільярдів гривень і це кримінальна стаття для вас, – 20 мільярдів гривень.

Бо, як ми з'ясували на комітеті, ваші підопічні з урахуванням того, що ДСОМ не існує вашими зусиллями, вашими спільними з Мінцифрою зусиллями, декларують при 36,2 відсотка від ринку по обороту, декларують виплату вигравів 0,03, і так само і податок з цих вигравів декларують, розумієте. А чому вони це роблять? Тому що Суд Верховний говорить податковий, отам Піщанська зараз звинувачує податкову, що 94 відсотки рішень, вони скасовуються в судах, так це не до податкової питання, це не до податкової питання. Це питання до того, що суд говорить, що податкова не може довести, що ці суми, які повертаються, виплачуються гравцям, це не повернення, а виплата вигравів. А чому податкова не може довести? Бо нема ДСОМ вашими зусиллями.

І у вас виходить з гральним ринком прекрасний симбіоз, прекрасне поєднання таке. Ви, з одного боку, вони начебто вони "білі", вони ж тепер вже асоціацію зробили, там бігають по всіх телеканалах розповідають, що це ж вони "білий" ринок. Вони все оприбутковують, всі гроші "в білу" оприбутковують. А податків не платять з цього, розумієте? А чому не платять? Бо поганий КРАІЛ три роки з лишком не вводив ДСОМ, а тепер ПлейСіті класний, вже такий "білий", він ще, це на сьогодні півтора року, тобто це ж не... те, що незрозуміло, скільки ви там будете мудохатися з цим програмним забезпеченням, ви ж знайдете мільйон причин, чому ще відкласти його на три роки, да? Ще не можуть зробити це. І вони говорять, дивись, до нас заходить гравець, він поклав гроші нам на гаманець і забрав гроші з гаманця, просто посидів у нас подивився на малюнки цих дівчат, чи кого там вони показують, і пішов, і забрав гроші, отак вийшло. І в одного вашого підопічного оператора ...*(Не чути)* у вас при 7 відсотках ринку у них виплачених вигравів 42 відсотки від ринку, тобто малесенька компанія платить половину всіх вигравів в країні, а величезний Favbet при 36 відсотках ринку сплачує аж 0,03... Декларує. Сплачує, зрозуміло, що він сплачує так, як треба, а декларує 0,03 від ринку. І у вас все добре, у вас все прекрасно.

У вас з квітня місяця навіть нової структури пройшло квітень, травень, червень, липень, серпень – п'ять місяців пройшло, поки я публічно не звинуватив Федорова у зриві цього, ви

тільки тоді дійшли до того, що все ж таки треба цей тендер оголосити. Розумієте? Тому це абсолютне неподобство, і я не хочу... Я не хотів би... Да, до чого я тут все це веду. Бо дійсно була програма, яку могли просто безоплатно передати і презентація цієї програми навіть була в комітеті. Але ми ж не на кого не тиснемо, ми просто знаємо ситуацію зсередини, я до цього це говорю. Можливо, були інші виходи, можливо, були інші моменти, як це треба було вирішити. І, власне, хочу зазначити, що особисто Федоров відповідає за це з 19.08.2022 року, 2022 року, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів 924, особисто він відповідає за це. Борняков, знову ваш товариш, він взяв на себе відповідальність і за цю систему, зробити її так, щоб вона стала на баланс держави і почала працювати, з 17.05.2023 року публічно у нас на комітеті, про це є стенограма. Тому весь цей чотирирічний процес, те, про що говорить Ольга Піщанська, це все ви, від початку і до кінця, тому не треба наводити тінь на плетінь. Дякую. Будь ласка, Ніна Петрівна.

ЮЖАНІНА Н.П. Я розумію ваші емоції, шановний голова комітету, тому що абсолютно чітко пам'ятаю, як ви стояли у керівництві тих робочих груп по легалізації ринку азартних ігор. Тому ваша відповідальність наразі теж відчувається і ви її відчуваєте, і тому так зараз наполегливо розбираєтеся у всьому цьому. Бо насправді система онлайн-моніторингу, мала розпочатися її напруження в кінці 2020 року.

Після цього я мала декілька звернень до Рахункової палати з приводу проведення ними аудиту впровадження і раціональності легалізації азартних ігор. Мені здається, вже пані Піщанська відповідала один раз, що не на часі. Але зараз я хотіла би звернути увагу, як називається їх документ. Звіт про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему: "Гральний бізнес: очікування та реальність". Я відразу прочитала цей звіт, відразу написала декілька постів щодо цього звіту.

Я хотіла би зараз запитати пані Піщанську, в які правоохоронні органи ви подали звернення по результатах проведеного аудиту, конкретно зараз, щодо яких саме фактів, встановлених при аудиті? Я не почула і не побачила, що Рахункова палата подала звернення щодо кримінального провадження відносно: перше – невпровадження системи онлайн-моніторингу, друге – щодо соціально шкідливого впровадження легалізації азартних ігор, оскільки не регулюється на державному рівні саме от процес залежності людей і не напружуються всі необхідні державні заходи щодо зменшення соціальної напруженості, яка виникає в результаті великої участі соціально незахищених людей в азартних іграх, і щодо низької ефективності перевірок податковою службою.

В мене от зараз по вашому звіту намалювалося три блоки, і всі вони заслуговують на розслідування певними правоохоронними вже органами. Дійсно, відносно тільки податкової служби я сумніваюся в тому, що їх акти можуть бути результативними і не відбиватися суб'єктом господарювання в суді, бо недостатньо в Податковому кодексі чітких правил і норм для того, щоб це все було врегульовано.

Тому я, повертаючись до звіту, хотіла би... Я взагалі вже не хочу обговорювати, пане Даниле, що хтось брав на себе якісь додаткові строки по впровадженню, це просто неймовірний жах і позор для нашої країни, при такому розвинутому ІТ-секторі. Я вбачаю тут злочин з якоюсь певною метою. Це не просто там не вистачило сил, не вистачило знань, шукали безоплатне програмне забезпечення. Слухайте, я впевнена, що ви перед легалізацією ви чітко розуміли, що є такі програмні забезпечення, що ми їх або можемо отримати швидко, або доопрацюємо. Я розумію, ми ж там давали буквально тільки рік по основному закону на впровадження системи онлайн-моніторингу. Ви ж давали собі звіт в цьому, коли встановлювали цю норму? Давали.

Тепер я чітко, за п'ять років тут намалювалася якась схема участі в тому числі тих, хто не виконав пряму норму закону щодо системи онлайн-моніторингу. Я від Рахункової палати очікую зубастість, розуміння того, що ви єдині в даному випадку відіграєте ключову роль з тим, щоби звернутися до правоохоронних органів і надати належну оцінку цим злочинам, щоб вони розслідували. Це не так просто, я не бачу тут простоти. Це не просто недопрацювання або невиконання кимось своїх обов'язків, це абсолютно якась злочинна... зговір, схема, не знаю, що

це таке. Скажіть, будь ласка, до кого, до яких правоохоронних органів ви звернулася і саме з акцентом на які моменти, з яким проханням чи з яким взагалі зверненням?

ПІЩАНСЬКА О.С. Дякую за запитання.

Ви праві, тут є питання по різних напрямкам і як по нестворенню автоматизованої системи, як і по несвоєчасному блокуванню сайтів, щодо яких визначені санкції, і щодо податкової. Тому що там не тільки стосується недостатньо юридичної бази, там були порушення, скасовано судами, тому що несвоєчасно надавалися протоколи податкової програми. Тому Рахунковою палатою на засіданні було прийнято рішення направити всі матеріали до Офісу Генерального прокурора для того, щоб за визначеною підслідністю далі розподілилося між правоохоронними органами.

Далі ми співпрацюємо за нашими звичними процедурами з правоохоронними органами, щоб отримувати зворотний зв'язок, що відбувається з результатами наших звітів. Дякую.

ЮЖАНІНА Н.П. Почекайте, я знаю, що ви зараз практикуєте, скидаєте весь звіт на правоохоронний орган, самі не хочете брати на себе ніяку відповідальність і цим закриваєте свої акти, тим, що типу хай хтось розбирається. Ви самі вбачаєте от по всіх цих блоках правопорушення, які мають... це що, Генеральна прокуратура має за підслідністю їх розписати, пане голову, пане Данило? Як це відбувається, поясніть, будь ласка? Я хочу, щоб ми зрозуміли, які правоохоронні органи далі будуть розслідувати за результатами звіту Рахункової палати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони можуть порушити кримінальну справу і відправити для розслідування в будь-який орган, за компетенцією якого це розслідування...

ЮЖАНІНА Н.П. Ну у вас немає цієї інформації, порушили кримінальну справу чи ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене нема. А у вас є, у Рахунковій палаті, є...

ПІЩАНСЬКА О.С. Ні, ми ще не отримали зворотний зв'язок щодо того, куди направлені матеріали, які матеріали куди направлені.

ЮЖАНІНА Н.П. Проінформуйте, будь ласка, це дуже важливо. Тому що ми можемо говорити до безкінечності, але мені здається, поки не буде кримінальної відповідальності і розслідування з цього приводу, нічого не зрушиться з місця.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, дякую. Андрій Мотовиловець.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Пане голову комітету, а як виконуючий обов'язки секретаря, ми будемо щось ще голосувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. А, не будемо, добре. Дивіться, я просто хочу звернутися до Мінцифри і до ПлейСіті, щоб ви просто розуміли: по соціальних опитуваннях найгірший закон, який ми голосували, це був *(нерозбірливо)* закон. І для нас це політичний виклик, щоб це закінчилось рано чи пізно. Тому ми так впевнено йдемо на те, що там треба ліквідувати КРАІЛ, – добре, ліквідуйте; передати з одного органу управління на інший – ми йдемо назустріч.

Щодо ДСОМ. Друге, дивіться, ви ж уже один раз подавали законопроект у Верховну Раду, ви побачили результати на табло. Поки ДСОМ не буде включено, я не думаю, що ви будь-які зміни зробите в будь-якому законі, поки він не буде реалізований. Ми досить здивовані, коли ви запустили тендер на якісь частини, тому що це такий шлях, який можна йти дуже довго.

Що відбувається на ринку, ...*(Не чути)* чудово відбувається. Як діючі гравці щасливі, що немає ніяких умов, як довго вони розробляли все, після цього вони з'явилися. Дивіться, ми чудово все розуміємо, все, що ми просимо вас, будь ласка, вам треба бігти не просто швидко, а на швидкості, помноженій на три. І, на жаль, те, що ми бачимо зараз, у вас немає такої швидкості. І це нас дуже бентежить, і це велика проблема, яку нам всім потрібно вирішувати. Я вас дуже прошу всіх взятися, зрозуміти, чому комітет це ніколи не залишить, тому що для нас політично дуже важливо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. У мене є декілька питань не по суті ДСОМ, з ДСОМ ми вже розібралися, вірніше, розібралися з його сутністю.

НОВІКОВ Г.О. Пане голову... прокоментувати, як ми бачимо план по впровадженню моніторингу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я тут даю слово.

НОВІКОВ Г.О. Питаю вас, чи можу я це зробити?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що ви можете зробити?

НОВІКОВ Г.О. Прокоментувати, як ми бачимо введення ДСОМ.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В. Гена, навіщо ти публікував тендер з першої частини? Що ти хочеш нам пояснити? Те, що прийшов до нас до того, як ти прийняв це рішення? Ти зараз хочеш пояснити просто свої дії? Та нам байдуже на твої дії, ми в політичній сраці повній знаходимося, ти що не розумієш? Ми політично в сраці знаходимося, у вас кількість гравців обмежена, тому що ви не видаєте нові ліцензії, ви не даєте ДСОМ, щоб вони сплачували податки. Ми чудово розуміємо, хто на цьому заробляє, і ці п'ять людей – це всі наші виборці будуть після цього. Що ви робите? Ви ж розумієте, ми комітет, ми розуміємо, що відбувається. Ви кому хочете зараз набрехати?

НОВІКОВ Г.О. Чому набрехати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я хочу, щоб ви також розуміли, що ми розуміємо, що це все не недбалість, що це все корупція, ми розуміємо, що це все корупція і тому Ніна Петрівна наполягає на кримінальних справах. Ми розуміємо, що відповідальні беруть гроші за те, що б не впроваджувати ДСОМ, це оплачується і високо оплачується тими операторами, які недоплачують податки. Це абсолютно очевидні для нас речі.

У мене питання ще. А скажіть, будь ласка, от я хочу зацитувати рішення Рахункової палати: "Неритмічність проведення перевірок, обмежена кількість рішень та зниження активності після квітня 2024 року були обумовлені слабкою правлінською спроможністю КРАІЛ і фактичною втратою нагляду (контролю) за дотриманням законодавства у сфері організації і проведення азартних ігор". Поясніть мені, будь ласка, а відновлені планові перевірки на сьогодні?

НОВІКОВ Г.О. Нами поданий ...*(Не чути)* на відновлення. Нами подано відповідна ініціатива до ПлейСіті і вже погоджена з нашої сторони, тому що ПлейСіті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, мене це не цікавить, це нецікава для виборців інформація, це нецікава інформація. Відповідь зрозуміла. Я хочу, щоб колеги мене почули. Перевірки не проводяться, планові перевірки не проводяться операторів азартних ігор півтора року. А, з початку воєнного стану, а півтора позапланові. Вибачте, будь ласка, я помилився. Планові з початку 2022 року не проводяться, а позапланові – півтора року. Тобто весь бізнес перевіряється, а ці сироти не перевіряються. А чому вони не перевіряються? Тому що шановні органи виконавчої влади, це Міністерство цифрової трансформації (Федоров) і КРАІЛ (а потім ПлейСіті) блокують відновлення перевірок. А чому я говорю, що блокують, тому що особисто я звертався в листопаді 2024 року з листом про відновлення проведення перевірок. В листопаді 2024 року.

Я вдруге звертався в березні 2025 року з листом про відновлення перевірок. Ви думаєте, щось відбулося? Зараз вони розповідають історію, що вони кудись щось на погодження відправили. А ви ж з квітня вже керівник, чого ж воно не було на наступний день відправлено, як ви стали керівником, де ж ви були?

НОВІКОВ Г.О. На це питання можу відповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи ви гроші взяли за те, щоб не відновлювати перевірки?

НОВІКОВ Г.О. Я можу відповісти на це питання? Ми як державний орган запрацювали з 30 травня. Це перше. Я не міг в квітні ініціювати відновлення перевірок.

Друге. Для того, щоб проводити перевірки, треба набрати достатню кількість людей. У нас паралельно є завдання по боротьбі з рекламою від РНБО, у нас паралельно є завдання по впровадженню системи моніторингу, над яким теж потрібно працювати. Тому ми зараз готові розпочати планові перевірки, тому ініціювали ці зміни відповідні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, будь ласка. Вибачте, будь ласка, я не зовсім розумію. Вам для того, аби внести зміни в Постанову 303 Кабінету Міністрів, треба було скільки людей?

НОВІКОВ Г.О. Нам для того, щоб проводити саме ці перевірки потрібні люди, які їх будуть проводити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А скажіть, будь ласка, ви перевели всіх працівників КРАІЛ до себе.

НОВІКОВ Г.О. Ні, не так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як це ні. А скільки?

НОВІКОВ Г.О. Ми залишили половину працівників КРАІЛ. Чому ми так зробили?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як це, половину. У вас було 39... У нас є статистика, ваші представники вчора підтвердили це. Скільки, з 39 – 34 людини ви перевели.

НОВІКОВ Г.О. Так, в КРАІЛ було більше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це при тому, що у вас тих операторів, яких треба перевіряти, десяток. Десяток цих операторів. І ви мені розповідаєте, що з 30 травня ви не могли подати відповідні документи до Кабінету Міністрів, чи віцепрем'єр, перший віцепрем'єр одним дзвінком не міг вирішити питання, щоб прийняти зміни до Постанови 303. Ви це мені розповідаєте серйозно? Ви совісті не маєте. А скажіть, будь ласка, мені, питання також пов'язане з перевірками. У вас затверджений акт, форма акта уніфікована для проведення перевірок? І скільки вам людей треба, щоб затвердити уніфіковану форму акта?

НОВІКОВ Г.О. Форма акта приводиться у відповідність до прийнятих на минулому тижні ліцумов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не знаю, до яких ліцензійних умов воно приводиться у відповідність, але форма акта – обов'язкова умова для проведення перевірок. І якраз у зв'язку з відсутністю цієї форми акта КРАІЛ також не проводив ці перевірки деякий час в минулому. Про це, до речі, нам зазначає також Рахункова палата у своєму звіті.

Дивіться, ліцензійні умови, ви їх там погоджували скільки-то часу. Я не розумію взагалі абсолютно, чому це потрібно робити послідовно, а не паралельно. Чому так довго треба було погоджувати ліцензійні умови, я також не розумію. Бо всі ж одні й ті самі люди. Один і той самий віцепрем'єр, одні і ті самі працівники у вас, ви один і той самий. Це ж те ж саме, тільки в профіль. Я вважаю, що це просто саботаж. В умовах війни це саботаж.

А скажіть мені, ще одне питання, будь ласка. Ліміти витрат гравця на азартну гру та часу участі гравця в азартних іграх. Хто вам заважає ці ліміти встановити скажіть, будь ласка.

НОВІКОВ Г.О. Ліміти встановлює Мінцифри. Ми можемо розробити тільки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, питання до Мінцифри. Це ви винні. Наталія, хто заважав?

_____. Добрий день. Ніхто не заважає. Ми в процесі цього. Ми зараз спілкуємось досить активно з ...*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щось ви у Міністерстві цифрової трансформації, у вас погано зі звуком.

_____. Не знаю. А зараз?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну давайте ще раз спробуємо.

_____. Дивіться, ми... Чути? Супер. Дивіться, ми не забули про це, ми активно цим займаємось. Зараз ми в активних перемовинах щодо дослідження Центру відповідальної гри та іншими громадськими об'єднаннями для того, щоб зробити ці рекомендації, рішення не так з неба, а зважено, адекватно і збалансувати ринок, ...*(Не чути)* відправити весь локальний ринок в тінь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, знову ж таки, ми з вами це вже обговорювали питання, я до вас особисто не маю жодних претензій. Ви заглиблюєтесь в цю проблематику як щойно призначена людина. Але я вам як щойно призначеній поясню, чому така цікавість до цього питання.

_____. Я розумію, Данило Олександрович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ви не розумієте. Ви не розумієте. Людина військовий, який підняв це питання і на підставі якого було рішення РНБО, і на підставі якого був прийнятий закон, вбитий. Вбитий, немає його вже. А петицію, яку він подав, я не пам'ятаю, за два дні, мені здається, підписало 25 тисяч людей і більше. І Закон 9256-д, який ми на виконання цієї петиції розробили і рішення РНБО також, був прийнятий нами достатньо швидко, за кілька місяців. Набагато швидше, ніж ви після прийняття цього закону в грудні 24-го року, ви, я маю на увазі Федоров, розробляєте підзаконку для того, аби встановити ці ліміти. І це вже, як казав тільки

що Новіков, це ж не ПлейСіті, це ж вже ви. Вас вже ніхто взагалі ніхто не чіпав як міністерство. Я зараз звертаюся до Федорова.

І з грудня, а закон підписаний в січні, 3 січня підписаний 25-го року, з 25-го року ви проводите консультації. Ви совість маєте взагалі перед людиною, яка вже нежива? Ви для військових мали встановити ліміти. Якщо б не ця петиція і не ця людина, взагалі змін не було б до закону. Це основні були зміни до закону. Дев'ять місяців ви консультуєтеся. Я Мотовиловця хочу включити, щоб він вам розповів це без цензури, як він вміє, бо у мене слів не вистачає просто. Питання не до вас знову ж таки, пані Наталія. Я маю надію на те, що все ж таки ви це питання вирішите швидко. Але питання, безперечно, до Борнякова, який займав цю посаду. Я вважаю, що він не відповідає цій посаді, заступника міністра. І вважаю, що підлягає звільненню. І буду рекомендувати комітету, просити комітет навіть підтримати рішення про рекомендацію звільнити заступника міністра, який чотири роки відповідав за впровадження ДСОМ, за встановлення лімітів, за перевірки, за все, що стосується цього питання, але умисно цього не робив.

І друге. Безперечно, Новіков також, мені здається, не відповідає посаді. І також я буду просити, знову ж таки це все як вирішить комітет, але буду просити звільнити його з займаної посади в зв'язку з невідповідністю. Бо зрив строків Впровадження ДСОМ – це злочин, який не тільки має за собою тягнути дисциплінарну відповідальність службовця, а який має тягнути за собою і кримінальну відповідальність.

Тому з урахуванням цього, безперечно, я розумію, що за нашою практикою ми рішення не приймаємо зразу, бо ми його готуємо., а потім приймаємо. Але саме таке рішення я просив би секретаріат підготувати, вказавши до того ж пану Федорову про неприпустимість зриву строків виконання державних програм, державних реформ, які містяться на рівні закону. Переконали, що тільки через відповідальність державних службовців у цій країні можна буде щось зробити. А оця заміна одних службовців на інших перед скандалом чи в процесі скандалу, мені здається, точно не має за собою тягнути звільнення від відповідальності.

Будь ласка, які ще будуть коментарі, зауваження, пропозиції та рішення, можливо, до...

Добре. Тоді...

ЮЖАНІНА Н.П. Почекайте, пане Данило, ну так все ж таки чи можна зараз, я дуже підтримую слова пана Андрія Мотовиловця, що пан Новіков, ви мали перед тим, як запустити ті всі свої поетапні впровадження, поговорити хоча б з комітетом. Ви ж мали би в той час уже відчувати, що ви зірвали всі строки, навіть будучи вже в новій організації Агенції "ПлейСіті". Тому почекайте, ми можемо розійтися, але ви щось після цього комітету будете змінювати в тендерних цих закупівлях, у строках і так далі, чи ні?

НОВІКОВ Г.О. Ніна Петрівна, з дозволу голови комітету, відповім на ваше питання. Ми б могли оголосити тендер на закупівлю всієї системи онлайн-моніторингу, тільки на нього б ніхто не прийшов, тому що в нас закінчується бюджетний рік, строки обмежені. Система, ми консультувалися з провідними ІТ-компаніями країни, система розробляється в середньому 13 місяців, це середнє значення, яке нам відповіли компанії. Тому ми прийняли рішення, для того, щоб не затягувати процес, в цьому році оголосити тендер на розробку першої частини Державної системи онлайн-моніторингу, яку ми плануємо ввести в експлуатацію в січні, і з січня піде строк, який ви як народні депутати і Верховна Рада визначили в законі на підключення організаторів. Там, я нагадаю, пів року. За ці пів роки, поки організатори тестують це і підключають це, до середини наступного року ми паралельно оголошуємо тендер на доопрацювання системи, так звана друга черга, і на вересень ми отримуємо повний функціонал системи з вже підключеними організаторами. Ось таке наше бачення. І це найшвидше, що можна зробити на сьогодні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, будь ласка...

ЮЖАНІНА Н.П. Тобто будучи в КРАІІ, нічого не робили?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна, можна? Вибачте, Ніна Петрівна, Ніна Петрівна, тут питання прямо по суті. А скажіть, будь ласка, а чому на комітеті ви вимагали реальний строк – пів року?

НОВІКОВ Г.О. Данило Олександрович, ми на комітеті, наскільки я пам'ятаю, пропозиція комітету була поставити строк – три місяці. Ми казали, Борняков точно казав і я казав, що реальний строк розробки аналогічних систем займає близько року. І ми, в принципі, були праві, тому що ми зараз це підтвердили на консультаціях, коли нам...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, я... Вибачте, будь ласка, у нас просто різна пам'ять, я можу пам'ятати по-одному, ви можете пам'ятати по-іншому, тому для цього є дуже така чарівна пігулка, вона називається стенограма. Вона називається стенограма. Я вам зачитую слова вашого колеги: "В мене є пропозиція, давайте принаймні встановимо там пів року, і в цей час ну точно, ну точно можна з них вимагати, ну і з усіх нас, щоб вона була впроваджена". Що вам тут, де ви тут бачите рік, скажіть, будь ласка.

НОВІКОВ Г.О. Я точно говорив: рік. Я можу відповідати за себе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, ви говорили рік?

НОВІКОВ Г.О. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ну, дивіться, я хочу нагадати вам, хочу нагадати вам, що закон був підписаний Президентом 03.01.2025 року. Ми дали три місяці на його набуття чинності цим законом, да? Ви отримували заробітну плату в КРАІЛ весь цей час, да, Федоров отримував заробітну плату в Міністерстві цифрової трансформації, Борняков як його заступник отримував заробітну плату. Ви ж не відмовлялися від своїх заробітних плат в зв'язку з тим, що вам щось там заважало виконувати ті обов'язки, які покладені? Ви своєчасно отримували. Правда ж?

01.04 від запрацював, цей закон. І з 01.04 пройшло шість місяців, тобто дев'ять місяців. Дев'ять місяців. А лист у нас, от мені підказують колеги, від вас, а, від Рудого, від вашого колишнього керівника, 9-12, 9-12. Так-от якщо б ви оголосили тендер цей в червні, не після скандалу, коли я підняв це питання, а в червні оголосили хоча б тендер цей, да, і в цьому тендері ви визначили б там, як ви кажете, перший етап до 30 вересня, там якраз строки підходять, а після 30 вересня до кінця року другий етап, чи якимось таким чином, то питання б зараз це, воно піднімалося б, напевно, але воно б не було таким гострим.

Ви чекали шість місяців, майже шість, п'ять місяців чекали з моменту набуття чинності законом, аби оголосити тендер. Але ви чекали просто і більше би, якщо би не було б цього конфлікту. Ви умисно блокували розробку програми, знаючи, на якому вона контролі стоїть. Умисно блокували розробку цієї програми. Тому я і вимагаю вашого звільнення.

Дякую всім. Питань більше нема на сьогодні в порядку денному. Засідання комітету закриваю.